

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 12 JANUARI 2017 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Vastgesteld: 9 maart 2017

Aanwezig de leden:

De heren A. Azannay (GL), J.M. Baaijens (AP), M.H. Brander (PvdA), M. El Aichi (CDA), A.P.D. van den Raadt (Trots), F.N.G. Smit (OPH), P. Spijkerman (D66) en de dames A.A. Barth (CU), A. Dekker (D66), J. Jacobsz (AP), J. van Ketel (SP), Z. Klazes (GL), S. Özogul-Özen (SP), E. de Raadt (CDA), N.U. Ramsodit (PvdA), F. Simsek (CDA), A. Sterenberg (VVD)

Afwezig:

Mede aanwezig:

Mevrouw D. Taets van Amerongen-Ingram (secretaris), de heer B. van Leeuwen (voorzitter), de heer J. Botter (wethouder), mevrouw J. Langenacker (wethouder)

Verslag: Mevrouw D. Muda

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet aanwezigen en luisteraars welkom bij deze eerste vergadering van de commissie Samenleving in 2017.

2. Spreektijd voor belangstellenden

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Ton de Vries die inspreekt over het onderwerp onafhankelijke cliëntenondersteuning.

De heer **De Vries** spreekt in namens de het InformatieSteunPunt (ISP) over onafhankelijke trajectondersteuning in verband met de toename van het aantal verwarde personen. Het ISP was verheugd over de motie uit oktober 2014 “Liever rijk dan kwijt” en heeft kennisgenomen van de uitgebreide correspondentie tussen de Participatieraad Haarlem en de gemeente Haarlem over gratis onafhankelijke cliëntenondersteuning. Het ISP heeft de raad in een brief van 26 oktober 2016 op de hoogte gesteld van de bijeenkomst Minimavoorzieningen. Het ISP is ook blij met de nieuwe motie van 10 november 2016 “Zelforganisaties zijn het cement tussen de stenen”. In de brief van 26 oktober 2016 heeft het ISP het belang van het basiswerk en de preventie van de onafhankelijke cliëntenorganisaties benadrukt. De commissie heeft als bijlage de flyer van het ISP ontvangen. Het ISP vraagt de raad met kracht te stimuleren dat eerdergenoemde motie met spoed wordt uitgevoerd, zodat het ISP met financiële ondersteuning van Haarlem haar werk kan blijven doen en erger kan voorkomen. Het ISP heeft vernomen dat wethouder Botter daarover op 25 januari 2017 overleg heeft met het Landelijk Platform GGz. De totale kosten van het ISP voor 2017 zijn geraamd op 10.000 euro, inclusief de huur van de ruimte in de Pletterij. Het ISP werkt nauw samen met alle beroepsorganisaties en sluit niemand uit.

De **voorzitter** geeft de commissie gelegenheid tot het stellen van vragen.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** wil weten wat de heer De Vries van de commissie verwacht.

De heer **De Vries** heeft gevraagd om de recentelijk aangenomen motie “Zelforganisaties zijn het cement tussen de stenen” zo snel mogelijk uit te voeren om erger te voorkomen.

De **voorzitter** constateert dat er geen vragen meer zijn en bedankt de inspreker voor zijn bijdrage.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter** concludeert dat de voorgestelde agenda wordt vastgesteld.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen van leden en collegeleden

De **voorzitter** inventariseert de rondvragen en geeft het woord aan wethouder Langenacker voor een mededeling.

Wethouder **Langenacker** deelt mee dat het aantal toekenningen van minimaregelingen in de periode 2014 tot en met 2016 met bijna 200% is toegenomen. Zij is blij dat er goed gebruikgemaakt wordt van de regeling. Zij stelt voor om de rondvraag van de SP nu te beantwoorden omdat zij de vergadering moet verlaten. Aldus wordt besloten.

5. Rondvraag

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vraagt of de wethouder de e-mail van de SP vertrouwelijk kan terugkoppelen.

Wethouder **Langenacker** vindt dat lastig. De e-mail van de SP ging over een casus, waarbij Sociale Zaken de uitkering van een cliënt heeft gestopt. Zij zegt in het algemeen dat er meer stopzettingen zijn geweest in de afgelopen weken. Omdat zowel de raadsleden als wethouders daar soms ongewild bij betrokken raken, stelt bij Sociale Zaken een 'oliemannetje' aan die snel dergelijke complexe zaken kan oppakken. Daarnaast wil zij wekelijks complexe zaken in een multidisciplinair team bespreken. Fracties kunnen daaraan desgewenst deelnemen.

6. Zienswijze College: onderzoek BING vrouwenopvang Blijf Groep locatie IJmond

De **voorzitter** deelt mee dat zich drie sprekers hebben aangemeld: mevrouw Shirin Musa, mevrouw Vader en mevrouw P█████ S█████ Mevrouw Nuyens wordt als vierde spreker toegevoegd.

Mevrouw **Musa** (directeur Femmes for Freedom) schetst de situatie die ontstaan is door een conflict met de Blijf Groep als gevolg van kritische teksten die Femmes for Freedom (FFF) op haar website heeft gezet. Er zijn niet alleen brieven gestuurd naar de stichting, maar ook naar de individuele bestuursleden. Bovendien heeft de advocaat van de Blijf Groep mensen benaderd die niets met het conflict te maken hebben. Spreekster maakt ernstig bezwaar tegen deze handelwijze. Zij stelt bovendien dat beide onderzoeksrapporten niet onafhankelijk zijn. Zij noemt het laatste rapport zelfs vooringenomen, hoewel dat niet wegneemt dat de rapporten wel aantonen dat er veel aan de hand is. Er is sprake geweest van schurft, een gebrekkige hygiëne, zeer waarschijnlijk prostitutie in Alkmaar en IJmond, maar ook van intimidatie en armoede als gevolg van het verblijf in de opvang. De gemeente was niet op de hoogte en heeft onvoldoende toezicht gehouden. Spreekster roept de gemeente op om regelmatig inspecties uit te voeren en onafhankelijke cliënttevredenheidsonderzoeken te laten verrichten. Ook een ombudsman zou kunnen helpen. Zij is blij dat het college actie wil ondernemen, ook al zegt het college dat FFF de klachten heeft overdreven. FFF heeft echter slechts deze kwetsbare vrouwen geholpen om hun verhaal te doen. FFF zal zich blijven inzetten voor verbetering van de vrouwenopvang.

Mevrouw **Dekker (D66)** vraagt of FFF nog andere oplossingen ziet dan inspecties en een ombudsman.

Mevrouw **Musa** antwoordt dat het rapport weliswaar gaat over IJmond en Heemskerk, maar dat er signalen zijn dat er ook misstanden zijn in andere groepen. Zij denkt dat een onafhankelijke gezondheidsinspectie en een onpartijdige ombudsman dit soort misstanden in de toekomst zouden kunnen voorkomen.

Mevrouw **Klazes (GL)** begrijpt dat mevrouw Musa de onafhankelijkheid van de onderzoeksrapporten in twijfel trekt. Zij vraagt wanneer een ombudsman volgens mevrouw Musa werkelijk onafhankelijk is.

Mevrouw **Musa** verwijst naar haar uitgebreide reactie op de website van FFF. Zij vindt in ieder geval de vragen en de werving van de respondenten niet onpartijdig. Vrouwen met serieuze klachten zijn niet geïnterviewd door BING. De Nationale ombudsman heeft inmiddels een onderzoek ingesteld naar de gevolgen van het verblijf van vrouwen in de opvang, omdat er signalen zijn dat zij er met torenhoge schulden uitkomen. Spreekster pleit ervoor om de klachten serieus te nemen en niet zonder enige vorm van controle uit te gaan van de mening van de professionals van de Blijf Groep die er soms zelfs toe leidt dat de kinderen bij hun moeder worden weggehaald. In Hilversum moest er eerst een dode vallen voordat er checks en balances werden ingebouwd. Spreekster wijst er nadrukkelijk op dat Blijf gesubsidieerd wordt door de gemeente en dat deze subsidie mede gebruikt is voor de rechtszaak tegen FFF. Zij vraagt of het college het monddood maken van de verdedigers van vrouwenrechten op die manier wil steunen.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vindt het ongewenst dat een instelling subsidie aanwendt om juridische procedures aan te spannen. Hij vraagt of dat vaker voorkomt.

Mevrouw **Musa** antwoordt dat dit de eerste keer is dat een gesubsidieerde instelling een rechtszaak aanspant tegen FFF, hoewel de discussie soms wel grimmig kan zijn. Zij vindt overigens het allerergste dat haar bestuursleden privé benaderd zijn.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** heeft in het BING-rapport gelezen dat FFF en de vrouwen niet wilden meewerken aan het onderzoek.

Mevrouw **Musa** antwoordt dat zij wel wilde meewerken, maar dat zij ook kritisch was. Zij schrok er bijvoorbeeld van dat zij zich moest melden op het hoofdkantoor van de Blijf Groep. Bovendien vond zij het interview, vooral aan het eind, onaangenaam omdat haar min of meer werd verweten dat de reputatie van de vrouwenopvang schade had opgelopen. Spreekster benadrukt dat de interviews met haar en de klokkenluider hoogst onaangenaam waren en dat de onderzoekers ook niet alle feitelijke informatie hebben gebruikt. Zij komt tot de conclusie dat het onderzoek niet zorgvuldig is gedaan. Zij hoopt dat de raad de klachten serieus neemt en niet wacht totdat er meer misstanden aan het licht komen.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Musa en geeft het woord aan mevrouw Visser van de Blijf Groep.

Mevrouw **Vader** voert het woord namens de Blijf Groep. Zij is manager bij de Blijf Groep. Er zijn in het afgelopen halfjaar ernstige beschuldigingen geuit aan het adres van de Blijf Groep IJmond. Blijf is blij met het beeld dat uit het rapport van BING naar voren komt, omdat daaruit blijkt dat de ernstige beschuldigingen niet gegrond zijn. Voor de medewerkers was het een lastige periode vanwege de aard van de beschuldigingen die niet alleen een negatief beeld gaven, maar ook gevolgen hadden voor hun relatie met de cliënten. Vanwege privacyoverwegingen hebben de medewerkers niet op alle aantijgingen in het openbaar kunnen reageren. Met het gedegen en gedetailleerde onderzoeksrapport van BING zijn de feiten op tafel gekomen. Voor medewerkers en cliënten is het van groot belang dat de beschuldigingen nu stoppen. De Blijf Groep wil graag werken aan vernieuwing en verbetering. Spreekster hoopt dat de commissie de conclusies van het rapport zal onderschrijven en dat cliënten in de toekomst nog steeds een beroep zullen durven doen op de Blijf Groep.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** hoort mevrouw Vader niet zeggen dat zij het vervelend vindt dat een aantal zaken bij haar organisatie niet deugde. Zij vraagt of mevrouw Faber het eigenlijk wel betreurt dat dat gebeurd is.

Mevrouw **Vader** heeft in het BING-rapport gelezen over het gebrek aan hygiëne, dat overigens anderhalf jaar geleden door de GGD is geconstateerd en dat destijds ook direct is aangepakt. Dat heeft zij inderdaad heel vervelend gevonden.

De heer **Smit (OPH)** vraagt of mevrouw Vader overleg heeft gevoerd met haar bestuurder over de vraag wie hier vanavond een toelichting zou geven.

Mevrouw **Vader** antwoordt daarop bevestigend.

De heer **Smit (OPH)** vraagt waarom de keuze op haar is gevallen.

Mevrouw **Faber** antwoordt dat zij verantwoordelijk is voor de locatie IJmond.

De heer **Smit (OPH)** brengt daar tegenin dat de bestuurder de eindverantwoordelijkheid draagt.

Mevrouw **Visser** beaamt dat.

Mevrouw **Klazes (GL)** begrijpt dat een poging tot dialoog tussen FFF en de Blijf Groep op niets is uitgelopen. Zij vraagt of mevrouw Vader onderschrijft dat er geprobeerd is om tot een betere samenwerking te komen.

Mevrouw **Vader** beaamt dat er op enig moment een gesprek heeft plaatsgevonden, nadat de Blijf Groep daarop een aantal malen tevergeefs had aangedrongen.

Mevrouw **Klazes (GL)** vraagt waarom het contact zo moeizaam verliep.

Mevrouw **Vader** antwoordt dat mevrouw Musa niet inging op de uitnodigingen voor een gesprek.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** zal in haar bijdrage later vanavond haar mening geven over de rechtszaak die Blijf heeft aangespannen tegen Femmes for Freedom. Zij heeft mevrouw Visser eerder gevraagd wat er gebeurd was als zij de stukken op de website van de VVD had gezet. Volgens spreekster zou Blijf zich ook dan hebben beraden op juridische stappen.

Mevrouw **Vader** ontkent dat echter. Zij heeft gezegd dat Blijf zich dan intern zou beraden.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** heeft in een e-mail gelezen dat mevrouw Musa niet weigerde om in gesprek te gaan met Blijf, maar dat zij wilde dat er eerst gesproken zou moeten worden met de vrouwen in kwestie. Zij vraagt of dat klopt en waarom er daarna dan geen gesprek heeft plaatsgevonden. In het rapport staat dat Blijf de problemen met de financiën van cliënten beaamt, maar dat dit te wijten is aan landelijke wet- en regelgeving. Zij vraagt waarom Blijf dan niet aan de bel getrokken heeft bij de Kinderombudsman.

Mevrouw **Vader** antwoordt dat Blijf een tweesporenbeleid heeft gevoerd. Zij heeft met twee van de drie cliënten gesproken die klachten ingediend hebben en tegelijkertijd mevrouw Musa uitgenodigd voor een gesprek. Blijf werkt mee aan het onderzoek dat inmiddels door de Kinderombudsman is gestart. Die andere organisatie heeft toevallig eerder een melding gedaan.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vraagt of mevrouw Vader beaamt dat mevrouw Musa dus niet geweigerd heeft om een gesprek te voeren.

Mevrouw **Vader** antwoordt dat mevrouw Musa de uitnodigingen heeft afgeslagen.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vindt het jammer dat de Blijf Groep niet aan de bel getrokken heeft in verband met de slechte financiën, maar gewacht heeft totdat Fier dat een jaar later deed. Zij vraagt om een reactie daarop.

Mevrouw **Vader** begrijpt haar vraag niet en vraagt of mevrouw Özogul doelt op de financiële situatie van de vrouwen in de opvang.

De **voorzitter** wijst erop dat het niet de bedoeling is om een politiek debat te voeren met een inspreker.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** bedoelt de klachten over de financiële situatie die vorig jaar door Blijf van tafel werden geveegd.

Mevrouw **Vader** antwoordt dat zij op dat punt van mening verschilt met mevrouw Özogul.

De heer **Smit (OPH)** vraagt of mevrouw Vader met een tweesporenbeleid doelt op het traject waarin BING het onderzoek heeft gedaan.

Mevrouw **Vader** spreekt over anderhalf jaar daarvoor.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Vader en geeft het woord aan mevrouw S

Mevrouw S spreekt nauwelijks Nederlands en doet haar bijdrage in het Engels. Zij verblijft sinds 2014 in de Blijf Groep in Heemskerk. Zij benadrukt dat vrouwen niet durven deel te nemen aan onderzoeken zoals dat van BING omdat zij bang zijn voor de gevolgen. Gedurende het onderzoek van BING moest zij, maar ook andere vrouwen, met een sociaal werkster praten over A (de klokkenluidster). Toen haar voormalige sociaal werkster wist dat zij op goede voet stond met A, zorgde zij ervoor dat Jeugdzorg haar kinderen bij haar weghaalde. Aanvankelijk woonde zij in het hoofdgebouw, maar vlak voor haar bevalling is zij verhuisd naar een dependance omdat het te smerig was in het hoofdgebouw voor een pasgeborene. Voor haar verhuizing moest zij dagelijks rattenuitwerpselen opruimen. Spreekster vindt dat er bij de crisisopvang onvoldoende rekening gehouden wordt met de vrouwen en kinderen die in de opvang verblijven. In de dependance is sprake van drugs- en alcoholgebruik. Als vrouwen klagen dan lopen zij het risico dat hun kinderen afgenomen worden. In oktober 2016, twee weken nadat zij met de vertrouwenspersoon had gesproken, werden haar kinderen weggehaald. Zij krijgt haar kinderen pas terug als zij de Blijf Groep verlaat. Jeugdzorg is op de hoogte van de problemen met drugs en alcohol in de dependance en weet dat die plek niet geschikt is voor kinderen. Met nieuwjaar was spreekster korte tijd weg. Toen zij terugkwam, bleek een vrouw met een crimineel verleden zonder toestemming in de dependance te verblijven. Spreekster durfde echter geen aangifte te doen. Zowel de vrouwen als de kinderen zijn bang en dat was ook de reden waarom zij niet wilde deelnemen aan het onderzoek.

De heer **Smit (OPH)** vraagt of het klopt dat hij haar over ratten hoorde praten.

Mevrouw S sprak inderdaad over ratten. Zij benadrukt dat het zeker niet om een incident ging, maar dat er constant ratten waren.

De heer **Smit (OPH)** vraagt of zij zeker weet dat het ratten waren en geen muizen.

Mevrouw S weet het zeker; zo groot als kleine katten en tientallen tegelijk.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vraagt of mevrouw S iets weet van schurft en waarom zij niet heeft meegedaan aan het onderzoek van BING.

Mevrouw S■■■■ antwoordt dat de schurft door de ratten overgebracht wordt op de gedoneerde kleren die de vrouwen van de Blijf Groep krijgen. Zij durfde niet mee te doen aan het onderzoek omdat klagen vaak tot gevolg heeft dat de kinderen afgenomen worden. De vrouwen zijn noodgedwongen zeer onderdanig en durven niet te klagen. De vertrouwenspersoon is geen afdoende systeem.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt wat als officiële reden is opgegeven toen haar kinderen weggehaald werden.

Mevrouw S■■■■ antwoordt dat haar sociaal werkster haar niet meer steunde toen zij wist dat zij een goede band had met A■■■■ R■■■■. Toen zij om camerabewaking vroeg, nadat er een man aan de deur was geweest bij de dependance (vermoedelijk met drugs), vond de sociaal werkster dat zij overdreven reageerde. Dat was de reden om haar kinderen weg te halen.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt of zij zwart-op-wit heeft dat zij haar kinderen terugkrijgt als zij de Blijf Groep verlaat.

Mevrouw S■■■■ antwoordt dat haar advocaat alleen melding heeft gemaakt van het drugsgebruik in de dependance en dat Jeugdzorg alleen mondeling heeft meegedeeld dat zij haar kinderen terugkrijgt als zij de Blijf Groep verlaat. Zij is bang voor de vrouw uit de reclassering die sinds nieuwjaar zonder toestemming van de Blijf Groep in de dependance verblijft, omdat zij drugs gebruikt en messen in haar tas heeft. Zij herhaalt nogmaals dat haar verzoek om camerabewaking niet is gehonoreerd.

De heer **Van den Raadt (Trots)** begrijpt dat Jeugdzorg niets op papier heeft gezet. Hij vraagt of er getuigen bij waren.

Mevrouw S■■■■ heeft een getuige, maar de Blijf Groep helpt haar niet om de kinderen terug te krijgen, omdat zij in de dependance woont met slechts een andere vrouw. In het hoofdgebouw wordt meer moeite gedaan om de kinderen terug te krijgen, omdat de leiding bang is voor een opstand onder de vrouwen.

De **voorzitter** bedankt mevrouw S■■■■ en geeft het woord aan mevrouw Nuyens.

Mevrouw **Nuyens** heeft ook geen goede ervaringen met de Blijf Groep. Zij heeft drie keer in de vestiging in Alkmaar gezeten. In 2015 heeft zij elf dagen met haar vier kinderen op de noodkamer gezeten. Vrouwen mogen dan niet naar buiten en zijn voor hun boodschappen afhankelijk van de gastvrouwen. Zij heeft het vooral ervaren als een hectische chaos. Het ergste was echter de grote onzekerheid. In 2016 is zij daar opnieuw beland met drie kinderen. Toen vond zij het ergste de onderdanigheid van de buitenlandse vrouwen. In augustus 2016 heeft Jeugdzorg besloten dat zij definitief niet meer naar huis kon. Na enkele maanden werd zij totaal onverwacht op straat gezet, omdat zij een personeelslid bedreigd zou hebben. Haar kinderen werden direct opgehaald door Jeugdzorg. Omdat zij vroegtijdig de Blijf Groep verlaten heeft, zijn haar kinderen definitief tot de leeftijd van 18 jaar uit huis geplaatst.

De heer **Van den Raadt (Trots)** vraagt of bij binnenkomst de procedures en regels uitgelegd worden.

Mevrouw **Nuyens** antwoordt daarop bevestigend. Zij heeft ADHD en daarom is zij onder bewindstelling geplaatst en heeft de rechtbank een wettelijke vertegenwoordiger aangewezen. Toen het haar te veel werd, heeft zij hulp gezocht bij de maatschappelijk werkster. Aan het eind van het gesprek heeft spreekster in de gang tegen zichzelf in de spiegel iets gezegd in de trant van: "Bianca dat heb je goed gedaan. Je hebt op tijd gehandeld, want anders was het misschien fout gegaan en had je misschien iemand de strot doorgesneden". Tegen zichzelf praten in de spiegel was een van de eerste dingen die zij bij binnenkomst van de therapeut had geleerd. Dat zou de

bedreiging geweest zijn. Er was echter niemand in de buurt, dus kan het alleen door een camera vastgelegd zijn.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** hoorde mevrouw Nuyens zeggen dat allochtone vrouwen onderdanig moesten zijn. Zij vraagt wat zij daarmee bedoelt. Ten tweede vraagt zij of mevrouw Nuyens zich kan herinneren welke uitleg haar is gegeven over haar agressief gedrag.

Mevrouw **Nuyens** antwoordt dat er geen uitleg is gegeven. Er is alleen gezegd dat zij een dreigende uitspraak had gedaan tegen een van de personeelsleden, maar dat personeelslid heeft dat altijd ontkend. Op telefoontjes en mailtjes is nooit meer gereageerd. Het onderdanige gedrag van buitenlandse vrouwen heeft zij vooral ervaren in de zomer bij gezamenlijke uitjes, waar het steeds de buitenlandse vrouwen waren die de boel gingen opruimen.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** vraagt of zij zich ervan bewust was dat haar opmerking in de spiegel door een camera vastgelegd werd en of zij direct is aangesproken op haar gedrag.

Mevrouw **Nuyens** weet niet of er camera's hangen. Bovendien was zij niet boos, maar eerder trots op zichzelf dat zij tijdig hulp gezocht had, omdat haar ADHD haar in het verleden wel eens parten gespeeld had. Zij had er bewust voor gekozen om haar kinderen in Alkmaar in veiligheid te brengen en zij realiseerde zich maar al te goed dat dat haar enige kans was.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** vraagt of zij vrijwillig haar huis heeft opgezegd.

Mevrouw **Nuyens** heeft besloten om weg te gaan omdat het niet veilig was voor haar kinderen en omdat Jeugdzorg nog wilde wachten. Na haar vertrek heeft Jeugdzorg het huurcontract opgezegd.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** concludeert dat mevrouw Nuyens er zelf voor gekozen heeft om naar de Blijf Groep te gaan en haar huis op te zeggen en dat zij vervolgens door de Blijf Groep op straat gezet is en nu dus helemaal niets meer heeft.

Mevrouw **Nuyens** leeft al zes weken buiten.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** dacht dat er in die gevallen voor een urgentieverklaring werd gezorgd.

Mevrouw **Nuyens** antwoordt dat dit niet geldt als je weggestuurd wordt.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** vraagt waar haar kinderen nu zijn.

Mevrouw **Nuyens** antwoordt dat haar kinderen al zes weken in een crisisgezin zitten. Op 21 februari 2017 wordt de ondertoezichtstelling (OTS) verlengd. Waarschijnlijk krijgt zij haar kinderen helemaal niet meer terug, omdat Jeugdzorg als voorwaarde had gesteld dat zij voor die datum niet de Blijf Groep zou mogen verlaten.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** vraagt of mevrouw Nuyens wel een advocaat heeft.

Mevrouw **Nuyens** antwoordt daarop bevestigend.

Mevrouw **Barth (CU)** is blij dat mevrouw Nuyens haar verhaal met de commissie wil delen. Zij vraagt waarom vrouwen de eerste elf dagen van hun verblijf bij de Blijf Groep niet naar buiten mogen.

Mevrouw **Nuyens** antwoordt dat de code rood geldt zolang je in de noodkamer zit en dan mogen vrouwen niet naar buiten uit veiligheidsoverwegingen. Als er geen gevaar meer dreigt van ex-partners, mogen zij weer naar buiten.

De heer **Van den Raadt (Trots)** concludeert dat mevrouw Nuyens nu dakloos is. Hij vraagt of zij bij de gemeente Haarlem heeft aangeklopt.

Mevrouw **Nuyens** heeft dat inderdaad gedaan, maar bij de BCT zijn kinderen niet welkom. Als zij daar een plek zou accepteren, dan zou het alleen maar moeilijker worden om haar kinderen terug te krijgen.

De heer **Van den Raadt (Trots)** begrijpt dat mevrouw Nuyens alleen wel een bed is aangeboden.

De **voorzitter** stelt voor om over te gaan tot behandeling van het onderwerp.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** heeft echter van Femmes for Freedom begrepen dat nog een meneer wil inspreken.

De **voorzitter** geeft hem daartoe gelegenheid.

De heer **Winnik** spreekt namens zijn ex-echtgenote die haar slechte ervaringen met de Blijf Groep in Heemskerk wil delen. Haar kinderen zijn zonder opgave van redenen bij haar weggehaald. Zijn ex-echtgenote heeft er drie maanden gewoond, maar de medewerkers hebben haar geen enkele hulp geboden. Hij is een paar keer tevergeefs bij de Blijf Groep geweest; niemand wilde met hem praten. Hij vindt dat de medewerkers van Blijf hun werk niet goed doen. Van alle hulp die hun beloofd is, is niets terechtgekomen. Na binnenkomst van zijn ex-echtgenote vertaalt hij wat zij nog wil inbrengen. Haar grootste bezwaar is dat niemand bij de Blijf Groep geïnteresseerd leek te zijn in haar situatie; er is in ieder geval nooit naar gevraagd. Zij kreeg met haar twee kinderen een kamer met maar één bed. Die slechte omstandigheden gelden overigens voor alle vrouwen die er verblijven. Hun kinderen worden weggehaald en zij gebruikt zelfs woorden als afpersing en chantage. Niemand lijkt geïnteresseerd in wat er met de kinderen gebeurt, die soms zelfs in het ziekenhuis terechtkomen door de slechte omstandigheden.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** heeft de insprekers eerder gesproken en weet dus iets meer van deze zaak. Zij weet bijvoorbeeld dat de sleutel van zijn ex-echtgenote werd gedeactiveerd, toen zij gedwongen werd om de Blijf Groep te verlaten. De kinderwagen en de Maxi-Cosi kreeg zij niet mee omdat zij schuld zou hebben bij de Blijf Groep. Spreekster vraagt of dat klopt.

De heer **Winnik** antwoordt daarop bevestigend. Zijn ex-echtgenote zou een schuld hebben van 2000 euro.

De **voorzitter** bedankt de insprekers en gaat over tot behandeling van het onderwerp. Hij geeft het woord aan mevrouw Sterenberg.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** denkt dat het geen toeval kan zijn dat vandaag dit onderwerp op de agenda van de commissie staat en dat ook vandaag de rechtbank tot een uitspraak kwam inzake het kortgeding van de Blijf Groep tegen de Femmes for Freedom. Zij betreurt het ten eerste dat het zover heeft moeten komen, alleen omdat er een mening is gepubliceerd over de gang van zaken op een website. Zij is blij dat het vrije woord gewonnen heeft. Zij is Femmes for Freedom dankbaar voor haar vasthoudendheid, maar de keerzijde is echter wel dat een andere organisatie (die er ook voor deze vrouwen zou moeten zijn) gemeenschapsgeld heeft besteed aan een proces. Zij hoopt dat de wethouder ook zijn afkeuring zal uitspreken over de gang van zaken. Wat spreekster betreft roept deze zaak de vraag op wat organisaties zouden moeten doen, ingeval zij onderwerp worden van kritiek. Zij is van mening dat de Blijf Groep zich te veel bezighield met zich te verdedigen en te weinig kritisch was op haar eigen organisatie, maar dat ook de gemeente min of meer heeft zitten slapen. De gemeente is pas in actie gekomen nadat de klokkenluidster de zaak aanhangig had gemaakt. Spreekster pleit er daarom voor dat de gemeente zich beter laat informeren, maar ook beter gaat controleren. Het belang van en de hulp aan deze kwetsbare vrouwen moeten

vooropstaan. Met inachtneming van alle lessen die uit deze zaak getrokken kunnen worden, wil spreekster vooral vooruitkijken. Zij heeft daarbij de volgende wensen:

- De risicoclassificatie voor deze subsidierelatie (bladzijde 29) is ‘normaal’. Spreekster pleit ervoor dat de gemeente in de toekomst vaker contact heeft met de Blijf Groep.
- Zij vraagt of de mogelijkheid bestaat om er toch voor te zorgen dat er 24 uur per dag personeel aanwezig is om het gevoel van veiligheid te vergroten. Hetzelfde geldt voor randvoorwaarden voor bezoek.
- Spreekster vindt het onwenselijk dat vrouwen op straat gezet kunnen worden. Zij zou graag de toezegging krijgen dat er niemand op straat gezet kan worden, tenzij er een alternatief is.

Mevrouw **Dekker (D66)** vraagt aan welke alternatieven mevrouw Sterenberg denkt, want in de praktijk is het soms moeilijk om cliënten die zich niet aan de regels houden, in een collectieve woonvorm te handhaven.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** geeft toe dat het een dilemma is. Een alternatief hoeft niet eenzelfde woonvorm te zijn, maar zij wil wel voorkomen dat vrouwen terugkeren naar een onveilige situatie en uit het oog verloren worden.

Vanaf 2018 kan de gemeente opnieuw een subsidierelatie aangaan. Spreekster vraagt om de toezegging dat in de verwervingsstrategie wordt opgenomen dat nieuwe methoden voor vrouwenopvang onderzocht dan wel ontwikkeld worden, temeer omdat de huidige methode niet meer past in deze tijd. Zij vraagt of de commissie daarin kan worden meegenomen.

Het college biedt aan met een nader voorstel te komen. Spreekster ziet dat graag tegemoet en hoopt dat haar wensenlijstje daarin meegenomen wordt. Tot slot vraagt zij of de wethouder bereid is toe te zeggen dat hij zich ook in Den Haag zal hardmaken voor de problematiek rond de vrouwenopvang.

De heer **Van den Raadt (Trots)** hoort mevrouw Sterenberg zeggen dat niemand op straat gezet zou moeten worden, terwijl het juist de VVD was die de motie “Niemand slaapt op straat” niet steunde.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** heeft het over de kwetsbare vrouwen uit de vrouwenopvang. Een conflict mag geen reden zijn om iemand op straat te zetten.

De heer **Van den Raadt (Trots)** concludeert dat mevrouw Sterenberg onderscheid maakt tussen kwetsbare vrouwen en andere kwetsbare groepen.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** benadrukt dat deze vrouwen niet voor niets bij de Blijf Groep terechtgekomen zijn. Zij wil hoe dan ook niet dat de kinderen de dupe worden doordat die vrouwen gedwongen worden om terug te gaan naar hun man, omdat zij geen dak boven hun hoofd hebben.

De heer **Van den Raadt (Trots)** is blij met haar antwoord.

Mevrouw **Dekker (D66)** benadrukt dat het vaak heel moeilijk is om aan een geweldsituatie te ontsnappen en dat het daarom belangrijk is dat er voldoende vertrouwen is in de opvang. Het is dus cruciaal dat de instelling waar de gemeente de dienst inkoop, aan die voorwaarde voldoet. Het BING-rapport bevestigt dat de hygiëne bij de Blijf Groep Heemskerk onder de maat was. D66 is het eens met het college dat de Blijf Groep verantwoordelijk is en proactief moet handhaven. Verder onderstreept D66 dat een actievere rol van de gemeente als Wmo-toezichthouder noodzakelijk is. D66 is opgelucht dat er geen bewijs gevonden is van prostitutie, maar er bestaan met name op dat punt veel vooroordelen tegen vrouwenopvang. D66 is blij te lezen dat de Blijf Groep en de wijkagent alert zijn geweest op signalen van prostitutie. Toch verzoekt D66 het college om er bij de Blijf Groep op aan te dringen de gemeente in de toekomst proactief te informeren over signalen over de vestiging in Heemskerk, zodat zowel het college als de raad tijdig op de hoogte is en er maatregelen genomen kunnen worden, voordat de zaak in de media

komt. Met betrekking tot ongewenst bezoek kan D66 zich vinden in het voorstel van het college om met de cliëntenraad te overleggen of aanpassing van de regels nodig is. In lijn met de methodiek wordt in de laatste fase van de opvang gewerkt aan zelfredzaamheid en re-integratie in de maatschappij. Dat kan problemen opleveren in een collectieve woonvorm. Daarom dient veiligheid te allen tijde voorop te staan. D66 is blij dat beleidsmatig aandacht wordt besteed aan het voorkomen van een opstapeling van schulden bij cliënten. D66 kan zich vinden in de aandachtspunten van het college, maar wil vooral gezamenlijk lering trekken uit deze zaak. Deze zaak geeft aan hoe belangrijk de randvoorwaarden zijn voor het slagen van de methodiek. De locatie, de vorm van ondersteuning en de training van medewerkers zijn van cruciaal belang.

De heer **Smit (OPH)** heeft te kampen met tegenstrijdige gevoelens. Het BING-rapport geeft aan dat de ongewenste toestanden minder ernstig bleken te zijn dan geschetst of zelfs niet waren voorgekomen. Het was wel matig gesteld met de hygiëne en in het eerste rapport werd aangegeven dat er ratten in het pand zouden zijn geweest. Op het punt van de rol en de positionering van de bestuurder vindt OPH het rapport niet duidelijk genoeg. OPH heeft het gevoel dat de bestuurder op grote afstand stond, en wellicht staat, van de problematiek want het is voor OPH moeilijk verteerbaar dat de bestuurder van de Blijf Groep niet bereid was om zijn visie op de situatie hier toe te lichten. OPH vindt de reactie van de bestuurder ook niet uitblinken in nuance. OPH vindt bovendien dat de bestuurder te veel probeert om de Blijf Groep vrij te pleiten, terwijl er wel degelijk redenen zijn voor zelfonderzoek en aanscherping of aanpassing van protocollen en regels. OPH vindt dat dit voldoende blijkt uit het eerste onderzoek en dat pand wellicht niet meer toereikend is voor een acceptabele huisvesting. OPH wenst dat het college en de Blijf Groep een goede analyse blijven plegen op de zwaarte van de problematiek van de cliënten enerzijds en de huisvesting en de vorm en omvang van de begeleiding van cliënten anderzijds. Spreker vraagt of het college bereid is toe te zeggen dat binnen een half jaar de commissie wordt geïnformeerd in een statusrapportage over de actualiteit van de zwaarte van de problematiek van de cliënten enerzijds en de huisvesting en de vorm en omvang van begeleiding van cliënten anderzijds. Ook al werd gezegd dat er geen muizen en ratten tegelijkertijd in het pand voorkwamen, ratten doden en eten muizen, dus zij kunnen er wel geweest zijn.

Mevrouw **Klazes (GL)** constateert dat het onafhankelijke onderzoek nodig was voor waarheidsvinding in deze kwestie. GroenLinks is daarom blij met de heldere uitkomsten, los van de inhoud, want de melders hebben zowel de bejegening als de hygiëne in de Blijf Groep wel degelijk ervaren zoals gemeld. Er was een onafhankelijk onderzoek nodig om een duidelijk beeld te krijgen. GroenLinks onderschrijft dan ook van harte de verbeterpunten van het college. Vrouwen in een Blijf Groep hebben zonder uitzondering een ervaring achter de rug, waardoor zij kwetsbaar zijn en tijdelijk de regie over hun leven en dat van hun kinderen kwijt zijn. Het is van groot belang dat zij geholpen worden om het gevoel slachtoffer te zijn om te zetten in kracht en waardigheid, zodat zij in staat zijn om weer een toekomst op te bouwen. Financiële onafhankelijkheid speelt hierbij een belangrijke rol. Het college vraagt hiervoor terecht aandacht en kijkt ook terecht kritisch naar zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Spreekster hoopt dat die aandachtspunten expliciet zichtbaar zullen zijn bij de nieuwe aanbesteding en dat de commissie hiervan op de hoogte zal worden gesteld. Net als de VVD betreurt GroenLinks het dat twee partijen die in grote lijnen dezelfde missie hebben, in deze zaak lijnrecht tegenover elkaar zijn komen te staan. GroenLinks hoopt dat zij elkaar in de toekomst, ondanks alles, toch zullen kunnen vinden om samen vrouwen in een kwetsbare positie te helpen en te beschermen.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** citeert een aantal teksten, zowel van de website van de Blijf Groep als uit het rapport. Uit die teksten blijkt wat de AP betreft dat de Blijf Groep zelf kanttekeningen plaatst bij zowel de opvangvoorzieningen als de methodiek. Toch blijft men de methodiek toepassen, wat weerstand oproept bij medewerkers en cliënten. Medewerkers houden vast aan het systeemdenken, er is nauwelijks privacy en het verblijfshuis oude stijl is ook niet geschikt voor de cliëntgroep. Spreekster constateert voorts dat er tussen 2012 en 2015 vijf verschillende teammanagers zijn geweest en dat er ook weinig medewerkers in vaste dienst zijn geweest. Op basis van het onderzoeksrapport kan de AP niet anders concluderen dan dat de klokkenluiders niet hebben

overdreven, maar terecht hebben geklaagd over gebrek aan hygiëne, ongewenst mannelijk bezoek en onheuse bejegening. In het rapport staat dat er onrealistische verwachtingen bestaan over en weer. Wat de AP betreft is een mensgerichte aanpak vereist, omdat het gaat om zwaar getraumatiseerde cliënten die de moed hebben opgebracht om een einde te maken aan hun vaak levensbedreigende situatie. In theorie kunnen vrouwen met hun kinderen maximaal zes maanden op de locatie terecht. Spreekster noemt het nauwelijks realistisch om deze vrouwen te dwingen in contact te treden met hun agressor. Zij heeft voorbeelden te over van hoogopgeleide, autochtone vrouwen voor wie het onmogelijk is om contact te hebben met hun agressor. De AP vindt dat ook de gemeente Haarlem in gebreke is gebleven. De Blijf Groep is volgens de AP in eerste instantie verantwoordelijk voor rust, reinheid en regelmaat, omdat de vrouwen dan pas aan een betere toekomst kunnen werken. Spreekster pleit er daarom voor om de methodiek kritisch onder de loep te nemen.

De heer **Brander (PvdA)** vindt het heel erg dat er een diepe kloof is geslagen tussen de Blijf Groep en een aantal al dan niet voormalige cliënten, temeer omdat vertrouwen en veiligheid essentieel zijn voor deze kwetsbare groep. Dat vertrouwen was geschaad en uit het grondige onderzoek blijkt dat dat deels terecht was. Femmes for Freedom heeft deze zaken aan het licht gebracht en ook VVD en SP zijn daarin volhardend geweest. Aanvankelijk is een onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Blijf Groep zelf en daarna een tweede onderzoek in opdracht van de gemeente. De commissie heeft gisteren gesproken met de onderzoekers van BING en zij hebben in ieder geval de PvdA ervan overtuigd dat het onderzoek integer en zorgvuldig is uitgevoerd. Daarmee is de kloof echter niet gedicht. Spreker gaat tot slot in op de hulpverlening en de manier waarop die verbeterd kan worden. De locatie en de opvang in groepsverband zijn achterhaald. De locatie wordt dan ook gesloten. Het is beter om mensen op te vangen in hun eigen omgeving, ook al lukt dat niet altijd. De Blijf Groep geeft zelf ook aan dat hulpverlening en wonen gescheiden moeten zijn. Ook de gemeente zou daarover de discussie moeten aangaan. Er is veel te verbeteren, zoals het contact tussen de Blijf Groep en de gemeente over de doorstroom naar woningen en het vervolg van de hulpverlening. De gemeente moet bovendien de gang van zaken veel beter volgen, maar dan wel als partner. De gesprekken tussen de gemeente en de Blijf Groep vinden tot nu toe plaats in Haarlem, maar volgens de PvdA zou het logischer zijn dat de gemeente de locatie bezoekt. Met betrekking tot de hulpverlening zelf pleit spreker voor een meer integrale benadering, het uitgangspunt waarop de hele decentralisatie is gebaseerd. En omdat schulden bijna altijd een rol spelen, zou schuldhulpverlening er ook altijd bij betrokken moeten worden. Wat de PvdA betreft neemt de gemeente afscheid van dit type opvang.

Mevrouw **Barth (CU)** betwijfelt of de ultieme waarheid in dit bijzonder moeilijke proces uiteindelijk wel aan het licht komt en daarom zou zij het liefst direct zoeken naar oplossingen en manieren om de toezichthoudende rol van de gemeente te verbeteren. Zij vindt echter ook dat zowel de gemeente als de Blijf Groep hand in eigen boezem moet steken. Er is een onveilige situatie gecreëerd en er zijn kinderen bij hun moeders weggehaald. Iets ergers kan zij zich niet voorstellen en zij vindt dan ook dat de vrouwen allereerst excuses verdienen. De CU zou net als andere fracties in het vervolg graag aan de voorkant op de hoogte worden gehouden van de kwaliteit in de (vrouwen)opvang. De CU vraagt welke rol de wethouder voor zichzelf ziet weggelegd om tot een oplossing te komen van dit probleem, maar ook in het kader van controle van andere opvangcentra. Zij vraagt in welk opzicht de wethouder de rol en positie van Haarlem als centrumgemeente zou willen veranderen. Zij vraagt tot slot of de wethouder iets kan betekenen voor mevrouw Nuyens die zich juist tot de Blijf Groep gewend had vanwege de veiligheid van haar kinderen, maar die nu niet alleen dakloos is, maar ook haar kinderen nog eens is kwijtgeraakt.

Mevrouw **Simsek (CDA)** kan zich in hoofdlijnen aansluiten bij alles wat voorgaande sprekers naar voren hebben gebracht. Er liggen twee onderzoeksrapporten. Voor het CDA zijn daarin de belangrijkste punten de hygiëne en de financiën van de vrouwen die er verblijven. Het CDA hoopt oprecht dat de Blijf Groep en Femmes for Freedom, die zich beide inzetten voor vrouwen, in de toekomst dichterbij elkaar zullen komen. Het is spijtig dat het op deze manier is gegaan. De gemeente draagt als toezichthouder ook verantwoordelijkheid. Het CDA hoopt dan ook dat de

wethouder en alle raadsfracties de signalen van vanavond heel serieus zullen nemen. Het CDA zal de ontwikkeling nauw blijven volgen en kijkt uit naar de uitwerking van de aandachtspunten hygiëne en de financiële situatie van de cliënten. Spreekster bedankt de SP en VVD voor hun inzet. Het CDA hoopt in de toekomst tijdig geïnformeerd te worden en zal haar rol als toezichthouder op dit terrein serieus invullen.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** gaat eerst in op het kortgeding, alvorens zij aandacht zal besteden aan de zienswijze van het college, de rapporten en de houding van de Blijf Groep. De SP is blij met de uitspraak dat er sprake is van onrechtmatig handelen van Femmes for Freedom en dat de vrijheid van meningsuiting boven het door de Blijf Groep opgeworpen recht op bescherming van eer en goede naam staat. De SP is heel blij dat het de Blijf Groep niet is gelukt om FFF de mond te snoeren. De SP vindt het echter wel een enorme verspilling van gemeenschapsgeld dat ten koste gaat van het echte werk van de Blijf Groep. De SP vindt dat onacceptabel en bovendien zou het getuigen van weinig bereidheid om kritisch te kijken naar het eigen functioneren. Het college is van mening dat meldingen en beschreven ervaringen van de vrouwen uit de opvang niet breed gedragen worden. Het college vindt bovendien dat uit de rapportage blijkt dat de Blijf Groep met professionals werkt. De SP heeft echter een ander beeld. Gesprekken met vrouwen (ook uit andere locaties van de Blijf Groep) bevestigen de misstanden die aanleiding waren voor het onderzoek. Zij hebben allemaal vergelijkbare klachten over hygiëne, schurft, muizen, ratten, stank, bejegening, ongecontroleerd mannenbezoek en prostitutie. De gemeente heeft wat de SP betreft gefaald in haar toezichthoudende rol. Als FFF niet aan de bel had getrokken, dan waren de misstanden niet aan het licht gekomen. Maar ook daarna is de gemeente in gebreke gebleven door vrouwen terug te sturen naar de situatie waarvoor zij gevlucht waren. BING verwijt de vrouwen gebrek aan medewerking, zonder enig begrip voor het feit dat de vrouwen zich geïntimideerd voelden door de brief met het logo van de Blijf Groep. Bovendien is er volgens de SP te weinig doorgevraagd.

De heer **Brander (PvdA)** is benieuwd naar de conclusie van de SP over het rapport en vraagt wat volgens de SP de toegevoegde waarde is van het BING-onderzoek.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** zegt niet dat het hele onderzoek verkeerd is, maar alleen dat er beter doorgevraagd had moeten worden, bijvoorbeeld over het verdwijnen van geld en goud. Dan was aan het licht gekomen dat de medewerkers hebben geholpen met zoeken, dat de wijkagent niet ingelicht mocht worden en dat er geen aangifte gedaan kon worden.

De heer **Brander (PvdA)** is blij met het onderzoek, maar het heeft natuurlijk wel veel geld gekost. Hij wil graag weten of de SP vindt dat dit onderzoek het geld waard is geweest en wat het heeft toegevoegd aan het eerdere onderzoek.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** antwoordt dat er meer mensen aan het woord zijn gekomen, dat bepaalde zaken zijn bevestigd en dat een duidelijker beeld is ontstaan van de problematiek en de Blijf Groep. Zij vraagt of de PvdA het tweede rapport verspilling van geld vindt.

De heer **Brander (PvdA)** vindt juist het tegendeel. Hij vindt het ook terecht dat de raad veel tijd aan het onderwerp besteedt. Hij is het echter niet helemaal eens met het commentaar van mevrouw Özogul op het onderzoek en dat is de achterliggende gedachte bij zijn vraag.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vindt de aandacht voor het onderwerp ook terecht. De schokkende zaken die vanavond naar voren zijn gekomen, zouden niet mogen voorkomen in een vrouwenopvang. De raad van Haarlem heeft wat haar betreft gefaald en zou zich dat moeten aantrekken.

De heer **Brander (PvdA)** pretendeert op geen enkele wijze een oordeel te kunnen vellen over wat de cliënten zeggen en wat de Blijf Groep zegt. Daarom is hij zo blij met het objectieve BING-onderzoek.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** neemt de klachten van de vrouwen serieus, vooral de klacht dat zij zich niet veilig voelen in een vrouwenopvang. Het BING-onderzoek had wat de SP betreft diepgaander gekund. De Blijf Groep probeert met alle mogelijke middelen de geuite kritiek te weerleggen. Dat geeft de SP weinig vertrouwen voor de toekomst. Bovendien heeft de Blijf Groep niet aan de bel getrokken zoals Fier gedaan heeft. De methode gaat ervan uit dat iedereen beschikt over eigen kracht, maar sommige vrouwen kunnen de eigen verantwoordelijkheid blijkbaar niet aan. De SP vindt dat de Blijf Groep in die gevallen zou moeten ingrijpen als eindverantwoordelijke. Tot slot vraagt spreekster om een reactie van de wethouder op het feit dat gemeenschapsgeld wordt ingezet om een rechtszaak te voeren tegen FFF. Gelukkig is het niet gelukt om FFF de mond te snoeren.

Mevrouw **Barth (CU)** vraagt wat mevrouw Özogul verstaat onder ingrijpen en wat de Blijf Groep dan zou moeten doen.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** antwoordt dat de Blijf Groep ervoor moet zorgen dat de locatie veilig is en moet voorkomen dat er ongewenst mannenbezoek kan plaatsvinden. Zij vervolgt haar betoog. Ook al is de hulpvraag van deze vrouwen heel complex, dat is geen reden om hun goede hulp te ontfangen en evenmin om kritiek zonder meer af te wijzen. Net als de VVD vindt ook de SP dat er geen vrouw de straat op gegooid wordt zonder dat er iets geregeld is. Spreekster vindt dat deze vrouwen onrecht is aangedaan. Zij vraagt of de raad en het college daar iets aan willen doen. Zij heeft daarover tot op heden niets gehoord. Zij vraagt om een reactie van het college op dit punt.

De heer **Van den Raadt (Trots)** sluit zich aan bij alles wat tot nu toe is gezegd en zou ook graag willen weten of inderdaad subsidiegelden aangewend worden voor rechtszaken. Trots Haarlem zou dat onacceptabel vinden. Tot slot pleit spreker voor veiligheid voor iedereen in deze zaak, zowel de vrouwen als de medewerkers, want die laatste groep krijgt ook te maken met steeds grotere problemen in hun werk. Als het nodig zou zijn, dan zou de gemeente er vanavond nog beveiligers neer moeten zetten.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor enkele minuten. Na heropening geeft hij het woord aan de wethouder voor een reactie op de vragen en opmerkingen in eerste termijn.

Wethouder **Botter** noemt dit zijn meest moeilijke dossier, een dossier waarin de gemeente het nooit goed kan doen, omdat alle betrokken partijen hun eigen waarheid hebben. De commissie heeft zelf het onderzoeksbureau gekozen en de inhoud van het onderzoek bepaald. De wethouder heeft ook geprobeerd om zich zo onafhankelijk mogelijk op te stellen door zich zo weinig mogelijk in dat proces te mengen. Pas na afloop van het onderzoek heeft hij zich tot de meest betrokken partijen gewend en gevraagd of zij een gesprek met hem wilden voeren. De insprekers van vanavond hebben ook hun eigen waarheid en de wethouder pretendeert niet dat hij weet of die beweringen al dan niet kloppen, maar het is natuurlijk een groot punt van zorg. Want stel dat er werkelijk zomaar kinderen worden afgepakt in een rechtstaat als Nederland. Het roept in ieder geval een heleboel vragen op. De wethouder vindt het ook bizar dat deze mensen hier hun persoonlijke verhaal vertellen, zonder dat iemand zich afvraagt of daarmee hun privacy in het geding komt. Dat geldt ook voor de kritiek van sommige partijen dat het onderzoek niet ver genoeg gaat, terwijl diezelfde partijen juist aandringen op een onafhankelijk onderzoek. Hij vindt het ook kwalijk dat er zaken aan elkaar verbonden worden die niet aan elkaar verbonden zouden mogen worden. Hij benadrukt dat al het mogelijke is gedaan om zo veel mogelijk mensen te bereiken en dat er uiteindelijk 49 mensen zijn geïnterviewd voor dit onderzoek. Vooraf is niet aan de orde geweest of het wel verantwoord was om getraumatiseerde vrouwen te laten deelnemen aan dit onderzoek, terwijl daar achteraf vraagtekens bij worden gezet. Dat daarover niet eerder nagedacht is, is niet alleen de wethouder te verwijten, maar ook de onderzoekers en de raadsleden. De wethouder is ervan overtuigd dat alle partijen lering moeten trekken uit deze zaak. Hij zal die zeker voor zichzelf op een rijtje zetten. De technische sessie over het onderzoek van BING heeft

hem er wel van overtuigd dat het onderzoek zorgvuldig heeft plaatsgevonden en een basis heeft gelegd om weer verder te kunnen. Het eerste rapport ligt weliswaar in de 'prullenbak', maar heeft natuurlijk wel de situatie in de vrouwenopvang aan het licht gebracht en duidelijk gemaakt dat de gemeente regelmatig de vinger aan de pols moet houden als toezichthouder. De wethouder is het dan ook volledig eens met degenen die ervoor pleiten om de relatie tussen gemeenten en instelling te versterken en de toezichthoudende rol beter in te vullen door vaker met elkaar om de tafel te gaan zitten. Al die punten die voor verbetering vatbaar zijn, moeten binnen drie tot vijf maanden op orde gebracht worden. Er wordt bij de Blijf Groep al hard gewerkt aan verbetering van de hygiëne. De wethouder is ervan overtuigd dat de Blijf Groep bereid is om een verbeteringslag te maken. Hij is bereid om de mediationrol op zich te nemen om FFF en de Blijf Groep dichter tot elkaar te brengen. Hij zou wel graag zien dat beide partijen er nu verder het zwijgen toe doen. De tweets die hij vanavond langs heeft zien komen, doen deze zaak wat hem betreft geen goed.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** hoopt dat de wethouder wel begrijpt dat de raad en het college geen invloed hebben op tweets.

Wethouder **Botter** is dat volledig met haar eens. Hij zegt het dan ook in de lucht, maar hij is ervan overtuigd dat betrokkenen heel goed weten wat hij bedoelt.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** bedoelt dat de wethouder vindt dat hij het recht heeft om mensen aan te spreken op hun tweets, terwijl dat een persoonlijke keuze is.

Wethouder **Botter** vindt het wel cruciaal. Het heeft weinig zin om elkaar 'af te zeiken' via Twitter, juist op het moment dat de kans bestaat om weer tot elkaar te komen.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vindt de opmerking van de wethouder onacceptabel, omdat degene die heeft getwitterd, zich nu niet kan verweren.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** vraagt of de wethouder ook heeft ingegrepen toen hij hoorde dat er een rechtszaak aangespannen zou worden. Dat was evenmin bevorderlijk voor de onderlinge verstandhouding.

Wethouder **Botter** heeft daarover in de openbaarheid op Facebook gezegd dat hij het heel erg onverstandig vond dat de Blijf Groep een rechtszaak was begonnen nog voordat het commissiedebat had plaatsgevonden. De overheid bepaalt niet of subsidiegeld al dan niet gebruikt mag worden voor een rechtszaak. De wethouder komt nogmaals terug op zijn opmerking over de tweets. Hij benadrukt dat het niet zijn bedoeling is om iemand de mond te snoeren, maar hij vindt wel dat beide partijen bereid moeten zijn om over hun eigen schaduw heen te stappen en zich moeten afvragen of het wel verstandig is om opnieuw allerlei zaken zomaar de ether in te sturen.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** gaat ervan uit dat de wethouder begrijpt dat dit een uiterst beladen dag is en dat de uitslag van de rechtszaak een ontlading met zich meebrengt.

Wethouder **Botter** begrijpt dat hij in dat licht ook het verwijt moet zien dat hij vooringenomen is. Hij vindt dat hem veel te verwijten is in dit dossier, maar geen vooringenomenheid.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** begrijpt dat dat de wethouder hoog zit.

Wethouder **Botter** beaamt dat het hem heel hoog zit, temeer omdat het hem in de openbaarheid wordt verweten.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** begrijpt dat, maar zij benadrukt dat dat niet samenhangt met wat er op dit moment getwitterd wordt.

De **voorzitter** zou liever zien dat de discussie zich nu richt op de toekomst.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vindt dat het de wethouder ook zou sieren als hij nu over zijn irritatie heen stapt. Zij vraagt de wethouder of hij de handelwijze van de Blijf Groep alleen heeft afgekeurd of dat hij ook stappen heeft ondernomen.

Wethouder **Botter** heeft geen stappen ondernomen omdat hij pas achteraf op de hoogte is gesteld van de juridische stappen. Hij kon dus alleen achteraf zijn afkeuring uitspreken. Hij is blij met het debat vanavond. Hij heeft toegezegd dat alle aangedragen punten (toezicht, hygiëne, eigen bijdrage) zullen worden meegenomen in het vervolg.

De heer **Baaijens (AP)** wil graag de bevestiging van de wethouder dat hij ook op zijn lijstje heeft staan dat vrouwen niet buiten hoeven te slapen en dat hij de inspreekster van vanavond zo snel mogelijk helpt.

Wethouder **Botter** heeft begrepen dat de inspreekster van vanavond niet buiten slaapt, maar bij haar schoonouders verblijft.

De **voorzitter** wijst erop dat het goed gebruik is dat er in de commissie niet gediscussieerd wordt over individuele cases.

Mevrouw **Van Ketel (SP)** weerlegt de opmerking van de wethouder. Mevrouw Nuyens slaapt voor een deel bij haar op de bank.

Wethouder **Botter** wijst erop dat aan iedereen wordt gevraagd of zij zelf een andere oplossing hebben, als zij zich aanmelden voor de nachtopvang. Als mevrouw Nuyens geen slaapplek heeft, dan moet de gemeente daarvoor inderdaad een oplossing bieden, want niemand hoeft tegen zijn zin op straat te slapen.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** heeft zes wensen ingediend. Zij vraagt of de wethouder die alle zes overneemt.

Wethouder **Botter** antwoordt dat hij zal laten onderzoeken of die te realiseren zijn. In principe slaapt niemand op straat. Soms biedt een hotel of Center Parcs uitkomst.

Mevrouw **Sterenbergh (VVD)** vraagt op welke termijn de commissie het voorstel van de wethouder kan verwachten.

Wethouder **Botter** denkt aan een termijn van twee maanden.

Mevrouw **Özogul (SP)** vraagt of de wethouder ervoor gaat zorgen dat vanaf vandaag geen vrouwen meer op straat gezet worden en dat hun kinderen niet meer weggehaald worden zonder voorafgaand contact met de gemeente.

Wethouder **Botter** wil eerst weten of dat werkelijk gebeurt en wat de reden is. Hij wil voorkomen dat een dergelijk besluit ertoe leidt dat mensen zich gaan misdragen omdat zij denken dat zij dan naar een hotel overgeplaatst worden.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** vraagt of de wethouder ook met gedupeerden zelf gaat praten om een beter beeld te krijgen.

Wethouder **Botter** heeft spreekuur, maar hij heeft geen van deze mensen in de afgelopen periode op zijn spreekuur gehad.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** brengt in herinnering dat een van de vrouwen zo bang was dat zij niet durfde mee te doen aan het BING-onderzoek. Spreekster zal haar vragen naar het spreekuur van de wethouder te gaan.

Wethouder **Botter** vraagt wat mevrouw Özogul concreet van hem verwacht.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** legt alleen uit waarom die vrouwen niet naar het spreekuur van de wethouder zijn gekomen.

Wethouder **Botter** stelt voor dat mevrouw Özogul met een beter voorstel komt.

Mevrouw **Dekker (D66)** is het eens met de wensen die de commissie aan de wethouder meegeeft, maar wat haar betreft is het niet de bedoeling dat het college allerlei individuele cases gaat behandelen. Zij pleit ervoor om vooral te zoeken naar een structurele oplossing.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** is het met mevrouw Dekker eens, maar zij voegt eraan toe dat structurele problemen alleen aan het licht komen door ook met de slachtoffers te praten en niet alleen met de instellingen.

De heer **Smit (OPH)** vindt het jammer te moeten horen dat de wethouder en de ambtelijke organisatie ook nog niet volledig op de hoogte zijn. Hij vindt het bovendien zorgelijk dat de rol van de bestuurder in het onderzoek onderbelicht is gebleven. En dat geldt ook voor de afwezigheid van de bestuurder vandaag.

Wethouder **Botter** is het ten dele met hem eens. De wethouder is wel degelijk op bezoek geweest op locatie, voordat het onderwerp in de commissie aan de orde is gekomen. Ten tweede voert hij aan dat vanavond weliswaar vier sprekers hun verhaal hebben gedaan, maar dat er 49 interviews zijn afgenomen. Er is dus blijkbaar geen massale weerstand tegen het rapport. De wethouder vindt het jammer dat de bestuurder er niet is, maar hij denkt dat daar een goede reden voor is. Hij zegt toe de commissie de volgende keer te rapporteren waarom de bestuurder er niet was. Een grote gemeente als Haarlem staat onvermijdelijk verder van de praktijk af dan een gemeente als Heemskerk. De vraag is echter of dat wenselijk is, als de gemeente de filosofie aanhangt dat de verantwoordelijkheid bij de organisaties zelf ligt en dat de gemeente op afstand bestuurt. Als de wethouder stuurt op hoofdlijnen, maar de raad wil sturen op details, dan wordt het steeds ingewikkelder.

De heer **Smit (OPH)** maakt de wethouder geen enkel verwijt, maar hij vindt wel dat de wethouder volledig geïnformeerd moet zijn en worden door de bestuurder.

Wethouder **Botter** resumeert zijn antwoord. Hij zal de haalbaarheid van de wensen van mevrouw Sterenberg laten onderzoeken. Mevrouw Dekker pleit voor een actievere rol van de gemeente als Wmo-toezichthouder en ook die wens zal de wethouder meenemen. Hij zal ook bezien of de rol van de bestuurder verbeterd kan worden. GroenLinks vraagt de wethouder om uitvoering te geven aan de verbeterpunten. Dat zal hij doen. De AP vraagt aandacht voor de beperkingen in de opdracht en de vraag of de gemeente daarin al niet faalt. De wethouder denkt dat dat een hele belangrijke vraag is. Er is een aantal stappen mogelijk om de diepe kloof tussen de organisaties weg te nemen. De wethouder heeft zich bereid verklaard om daarin een rol te spelen en zal daartoe een voorstel maken. Een verbetering in de doorstroming geldt in feite voor alle vormen van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De wethouder beaamt dat dit probleem prioriteit moet krijgen. De wethouder wil meer weten over de schrijnende verhalen, voordat hij daarover een uitspraak doet en voordat hij maatregelen neemt. Twee partijen hebben nadrukkelijk gevraagd om excuses aan de slachtoffers. De wethouder zou op dit moment echter niet kunnen bedenken waarvoor de gemeente excuses zou moeten aanbieden.

Mevrouw **Barth (CU)** wil graag nagaan of de Blijf Groep bereid is om de hand in eigen boezem te steken en excuses wil aanbieden voor de gang van zaken. De gemeente heeft in haar toezichthoudende rol toch een aantal zaken gemist. Zij denkt dat het goed zou om in dat opzicht excuses te maken.

Wethouder **Botter** ziet er op dit moment geen enkele aanleiding voor. Hij kan evenmin bedenken wie hij excuses zou moeten maken, maar hij is bereid om daarover nog een keer met de commissie van gedachten te wisselen. Hij vindt het belangrijker om te werken aan verbeteringen voor de toekomst.

Mevrouw **Barth (CU)** denkt dat het ten goede zou komen aan de relatie van de gemeente en organisaties in de Wmo, maar ook aan de relatie van de gemeente met de cliënten, als de gemeente bereid is om haar fouten te erkennen. Zij wil er graag later met de wethouder nog eens over praten.

Mevrouw **Dekker (D66)** begrijpt de vraag van mevrouw Barth niet, omdat zowel de zienswijze van het college als het onderzoek juist gaat over verbeterpunten.

Mevrouw **Barth (CU)** zou het mooi vinden als het college zou toegeven waar de gemeente in gebreke is gebleven. Zij herkent de veranderingsbereidheid in de stukken, maar zij denkt dat een kritische reflectie op het handelen in het verleden juist positief is en ook nodig om tot oplossingen te komen.

De **voorzitter** wijst mevrouw Özogul erop dat zij geen spreektijd meer heeft.

Mevrouw **Özogul-Özen (SP)** benadrukt nogmaals dat de vrouwen die zo veel leed is aangedaan op zijn minst een vorm van excuus verdienen.

Wethouder **Botter** vindt dat weer iets anders dan wat mevrouw Barth zegt. Mevrouw Barth heeft het over het systeem, terwijl mevrouw Özogul het heeft over het individuele niveau. De wethouder betreurt weliswaar dat die vrouwen in zo'n benarde positie terechtgekomen zijn, maar vindt niet dat de overheid daarvoor excuses moet aanbieden. De wethouder vindt dat er vooral gewerkt moet worden aan de drie grote verbeterpunten die genoemd worden in de brief. Daarmee heeft de gemeente al laten zien veranderingsbereid te zijn. De wethouder gaat niet in op de casus van Hilversum. Door in te stemmen met de punten van mevrouw Sterenberg geeft hij al aan dat hij bereid is om zich landelijk in te zetten voor verbetering van de vrouwenopvang in algemene zin. Hij is ook bereid om de eigen bijdrage aan te kaarten. Dat geldt ook voor de wens van mevrouw Sterenberg om punten mee te nemen in de verwervingsstrategie, maar hij zegt daarmee niet dat de Blijf Groep uitgesloten wordt. Er wordt al gewerkt aan verbetering van de hygiëne. De wethouder is er geen voorstander van dat subsidiegeld gebruikt wordt voor juridische kwesties, maar het moet binnen de exploitatie van de organisatie betaald worden.

De **voorzitter** heeft als toezegging genoteerd dat de wethouder binnen twee maanden met een voorstel komt, waarin alle punten van de commissie worden meegenomen. Hij concludeert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. Hij stelt voor om de behandeling hiermee af te ronden. Aldus wordt besloten.

7. Rondvraag

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** brengt in herinnering dat wethouder Botter in de laatste raadsvergadering bij de behandeling van de Decemberrapportage heeft toegezegd ook te zullen kijken naar andere organisaties die iets zouden kunnen betekenen, onder andere in het kader van het Jaar van de Eenzaamheid. Zij vraagt of dat punt betrokken wordt bij de raadsmarkt van volgende week.

Wethouder **Botter** antwoordt dat er een begin is gemaakt met de uitvoering van de motie over het Jaar van de Eenzaamheid. Het gesprek met de commissie daarover is voorzien voor de eerste week van februari 2017.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** doelt op de behandeling van de Decemberrapportage, waarbij de wethouder de ingediende motie heeft afgeraden, maar wel heeft toegezegd er in januari 2017 op terug te komen in de commissie.

Wethouder **Botter** begrijpt dat zij het heeft over zaken als burenhulp. Dat komt volgende week aan de orde.

De **voorzitter** vraagt of de heer Van den Raadt zijn rondvraag toch wil stellen, ook al is wethouder Snoek niet aanwezig.

De heer **Van den Raadt (Trots)** doet net of de wethouder er wel is. Hij wil graag weten hoe het staat met de Haarlemse Honkbalweek.

De **voorzitter** gaat ervan uit dat wethouder Snoek erop terugkomt. Hij hoort wethouder Botter echter nu al zeggen dat zijn collega er druk mee bezig is.

8. Agenda komende commissievergadering(en)

De **voorzitter** wil graag weten wie aanwezig zal zijn bij de Raadsmarkt op 19 januari 2017 van 19.00 tot 20.30 uur. Hij constateert dat vrijwel de voltallige commissie aanwezig zal zijn.

Mevrouw **Sterenberg (VVD)** voegt eraan toe dat die aanwezigheid wel afhankelijk is van de eindtijd van de commissie Beheer.

De **voorzitter** vraagt welke stukken de commissie wil agenderen.

De heer **Brander (PvdA)** stelt voor het stuk onder 1.3 te agenderen, omdat de PvdA het onderwerp wil bespreken in relatie tot jongeren en daklozen.

De **voorzitter** concludeert dat de commissie ermee instemt.

De heer **Brander (PvdA)** vindt Continuering en ontwikkeling buurtbedrijf (1.2) een interessante financieringsconstructie. Hij zou graag eerst vragen stellen aan de wethouder, alvorens te besluiten om te vragen het stuk te agenderen.

De **voorzitter** stelt voor dat hij technische vragen stelt aan de wethouder en dat hij het daarna eventueel alsnog agendeert.

De heer **Smit (OPH)** stelt voor om het stuk onder 2.3 inzake het onderzoek pgb-beleid te agenderen om wensen te kunnen meegeven voor de uitgangspunten van het onderzoek.

De **voorzitter** concludeert dat de commissie daarmee instemt.

Mevrouw **Dekker (D66)** vindt het bijzonder dat de hercontractering van de SRO nu pas bij de ingezonden stukken staat, terwijl die vandaag besproken zou worden in de commissie Bestuur, maar daar van de agenda is gehaald omdat de stukken niet compleet waren. Zij pleit ervoor om ervoor te zorgen dat aan elkaar gerelateerde stukken tegelijk geagendeerd kunnen worden en dat de fracties kunnen bespreken in welke commissie agendering plaatsvindt.

De **voorzitter** stelt voor dat de voorzitter van de commissie Bestuur daarop reageert.

De heer **Brander (PvdA)** antwoordt dat om een aantal bijlagen met geheime informatie is gevraagd. Daarom moet ook geheimhouding worden opgelegd voor de rest. Dat kan echter pas gebeuren in de collegevergadering en daarom is de behandeling uitgesteld.

Mevrouw **Jacobsz (AP)** stelt voor om het stuk onder 1.1 met betrekking tot onafhankelijke cliëntenondersteuning te agenderen.

De **voorzitter** wijst erop dat erbij staat dat dit stuk geagendeerd zal worden samen met de B en W-nota.

9. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.00 uur.